

# **Hoveduddannelsen**

## **Ortopædkirurgi**

**Beskrivelse af**

**Forskningstræningen: "Det praktiske forløb"**

**&**

**Kort introduktion til hoveduddannelsen**

**Uddannelses- og forskningsudvalget**  
**Region Syddanmark**



## Indledning

Uddannelsesudvalget og Specialerådet for Region Syddanmark vil vi gerne byde dig velkommen i hoveduddannelsen i ortopædkirurgi. Vi håber at du vil få et godt og lærerigt forløb som du bliver tilfreds med.

Formålet med denne beskrivelse er først og fremmest at give dig information omkring forskningstræningen og dernæst at give en kort introduktion til hoveduddannelsen.

Grundlaget for forskningstræningen er:

- 1) Målbeskrivelsen udarbejdet af DOS, der er godkendt af Sundhedsstyrelsen
- 2) Forskningstræning i Speciallægeuddannelsen i Region Syd, Den Lægelige Videreuddannelse, Region Syd af den 25/11 2005
- 3) Sundhedsstyrelsens retningslinier for forskningstræning:  
(<http://www.sundhedsstyrelsen.dk/upload/uddannelse/laeger/retningslinier/vejledning.pdf>)

Den praktiske del af forskningstræning er meget vigtig, da den skal omsætte den teoretiske viden til et konkret projekt.

Det er vigtigt at den uddannelsesansatte går seriøst ind i projektet, der skal formes sammen med vejlederne. Der er afsat i alt 20 dage til forskningstræningen.

Man skal dog ikke regne med, at man kun beskæftiger sig med sit projekt på forskningsfrie dage. Der vil være en række små opgaver, der kan løses i projektforløbet, hvor det ikke vil være hensigtsmæssigt at sætte en hel dag af. Det kan f.eks. være litteratur-søgning, læsning af artikler, gennemsyn af journaler. Det kan nok være en god ide at sætte en hel dag af, når du har struktur over hvilket indhold din protokol skal have samt i forbindelse med dataanalyse og artikelskrivning etc. Husk at være effektiv hver dag!

*Beskrivelsen er godkendt af Specialerådet, Ortopædkirurgi, Region Syddanmark samt Den Lægelige Videreuddannelse, Region Syddanmark.*

Georg Kejlaa  
Uddannelsesansvarlig overlæge  
Ortopædkirurgisk afdeling, Svendborg Sygehus

Søren Overgaard  
Forskningsleder, professor, overlæge, dr.med.  
Ortopædkirurgisk afdeling O, Odense Universitetshospital

## Anbefalet litteratur

1. Klinisk Forskningsmetode  
Red. af Jørgensen, Christensen, Kampmann  
Munksgaard  
ISBN 9788762805132
2. Epidemiologi og Evidens  
Red. Af Svend Juul  
Munksgaard  
ISBN-13: 978-87-628-0502-6  
ISBN-10: 87-628-0502-9

De pågældende bøger forefindes på afdelingerne.

---

En opdateret version af denne beskrivelse kan altid findes på afd. O's hjemmeside OUH:  
<http://www.ouh.dk/wm165009>

Eventuelle mangler / fejl kan rettes til Søren Overgaard's sekretær Marianne Larsen,  
Ortopædkirurgisk afd. O, OUH (marianne.larsen@ouh.regionsyddanmark.dk).

## Kort beskrivelse af hoveduddannelsen

Hoveduddannelsen består af den kliniske uddannelse samt en række teoretiske kurser og er grundigt beskrevet i målbeskrivelsen ([www.ortopaedi.dk](http://www.ortopaedi.dk)).

### Målbeskrivelse, uddannelsesprogram, uddannelsesplan, portefølje

DOS har udarbejdet målbeskrivelsen ([www.ortopaedi.dk](http://www.ortopaedi.dk)), der er godkendt af Sundhedsstyrelsen. Ud fra målbeskrivelsen har uddannelsesudvalget i Region Syddanmark udformet et *uddannelsesprogram* (<http://www.vuu.fyns-amt.dk/wm101858>) for hvert enkelte forløb, hvoraf fremgår hvornår i uddannelsen de enkelte delmål skal opnås. Ud fra dette program udformes en individuel

*uddannelsesplan*, der i de fleste tilfælde vil være identisk med programmet.

Uddannelsesplanen er grundlaget for *porteføljen*, der er din dokumentation for evaluering af kompetenceudviklingen uddannelsen igennem.

Har du ikke allerede ved starten af din hoveduddannelsesstilling modtaget en uddannelsesplan og portefølje, da kontakt din uddannelsesansvarlige overlæge eller vejleder.

Sørg for at få læst alle papirerne igennem tidligt i forløbet.

### Kurser

- Tværfaglige kurser herunder i grundkursus i forskningstræning (web)
- Specialespecifikke kurser herunder i forskningstræning
- Færdighedskursus

De specialespecifikke kurser og færdighedskurset planlægges af DOS og tildeles via hovedkursuslederen ([www.ortopaedi.dk](http://www.ortopaedi.dk)), der vil fremsende information omkring emne, tid og sted kort tid efter din ansættelse. Husk at melde datoerne til din ledende overlæge samt skemalægger, når du har modtaget dem.

De tværfaglige kurser tildeles via Videreuddannelsessekretariatet Region Syddanmark (<http://www.vuu.fyns-amt.dk/wm101858>), som du også automatisk modtager information omkring.

For yderligere information omkring uddannelsen læs målbeskrivelsen på DOS hjemmeside.

### Informationsmøde omkring forskningstræning

Nyansatte indkaldes til møde med de kommende vejledere, repræsentanter for de uddannelsesansvarlige overlæger, samt repræsentanter for uddannelsesudvalget Region Syddanmark herunder fagets professor(er).

### Teoretiske kurser forskningstræningen

Teoretiske kurser vedr. forskningstræningen afvikles i henhold til gældende regler og aftaler for regionen beskrevet af Sundhedsstyrelsen og Videreuddannelsessekretariatet (<http://www.vuu.fyns-amt.dk/wm101858>). Kursus-delen består af et grundforløb samt en specialespecifik del som anført ovenfor.

### Overordnede formål og rationale

Forskningstræning i speciallægeuddannelse tager sigte på at opøve en kompetence til at opsøge og vurdere ny viden samt at overføre denne til praktisk klinisk brug. Rationalet for forskningstræning i speciallægeuddannelsen er først og fremmest at sikre træning i en arbejdsform, som kan danne grundlag for livslang læring. Herudover skal den sikre af at lægen arbejder på grundlag af den til enhver tid eksisterende viden med henblik på et forskningsbaseret grundlag for patientens undersøgelse og behandling. "Projektet" skal være klinisk orienteret og specialespecifikt.

**Specifikke mål (I henhold til målbeskrivelsen fra DOS)**

Mål	Læringsstrategi	Evaluering
Skal kritisk kunne vurdere medicinsk litteratur og lægelig praksis i henhold til evidens baseret medicin	Artikel og case præsentation på baggrund af review, forskningstrænings kursus, selvstudier	Struktureret kollegial bedømmelse, Godkendt kursus
Skal selvstændigt kunne formulere videnskabelig baseret hypotese og skal kende indholdet af en projekt-protokol	Forskningstrænings kursus, fremlæggelse mundtlig eller skriftlig form	Struktureret kollegial bedømmelse, Godkendt kursus
Skal være fortrolig med almindelige statistiske metoder, kunne udføre simple beregninger og vurdere p-værdi og confidens-interval	Forskningstrænings kursus	Godkendt kursus
Skal kunne formulere en problemstilling med udgangspunkt i aktuell klinisk praksis inden for sit speciale og påvise tilstedeværende og manglende viden omkring problemstillingen	Forskningstræning, kursus	Struktureret kollegial bedømmelse, Godkendt kursus
Skal kunne formulere en plan for at revidere aktuell viden gennem en systematisk eftersporning i forskningslitteraturen	Forskningstræning, kursus	Struktureret kollegial bedømmelse, Godkendt kursus
Skal kunne sammenfatte resultaterne og formidle disse og problemstillingerne til kolleger og samarbejdspartnere	Forskningstræning	Struktureret kollegial bedømmelse, Godkendt kursus
Skal kunne vurdere de organisatoriske, økonomiske og etiske konsekvenser af at ændre praksis gennem udnyttelse af forskningsresultaterne	Forskningstræning, kursus	Struktureret kollegial bedømmelse, Godkendt kursus

Ambitionen er at projektet skal mund ud i en publikation (se nedenfor), der dog ikke er et krav i henhold til måleskrivelsen.

**Vejledning** Hver hoveduddannelsesansat får tilknyttet to vejledere. Én fra regionssygehuset og én fra OUH. Der udpeges en hovedvejleder. Hovedvejleder er skiftevis fra OUH og regionssygehus i forhold til antal ansat i hoveduddannelsesstilling eller efter aftale. Den hoveduddannelsesansatte har ansvaret for udfærdigelse af protokol samt planlægning af projektet herunder at aftale møder med vejlederne. Vejledermøder afholdes efter behov og mindst som anført under "skabelon for forløb" (se nedenfor). Der ydes transportgodtgørelse til vejledere fra Videreuddannelsessekretariatet, mens den hoveduddannelsesansatte modtager fra afdelingen. Afholdelse af vejledermøder noteres på skema.

**Tidsforløb og forskningsfrihed**

Projektet skal færdiggøres inden at det 3 år af hoveduddannelsen er afsluttet. Projektprotokol/plan udarbejdes i henhold til retningslinier udfærdiget på OUH (<http://www.ouh.dk/wm165009>). Ikke relevante punkter udelades. Litteratursøgningen skal nøje planlægges.

10 dages forskningsfrihed placeres strategisk bedst muligt i forløbet og fortrinsvis ligeligt fordelt imellem de involverede afdelinger. Forskningsfriheden aftales med afdelingen, således det indgår i arbejdstilrettelæggelsen.

Den hoveduddannelsesansatte fører skema (Se nedenfor) over kursusdage og dage med frihed til forskning.

### Forskningsmøder

Det forventes, at man deltager i de lokale forskningsmøder i afdelingernes regi. På OUH afholdes de den 4. onsdag i hver måned fra kl. 15-17 i konference-rummet. Se opslag og i din indbakke samt på nettet under afd. O og forskning:

<http://www.ouh.dk/wm165009>

### Skabelon for forløb

**Afhængig af projekttype følges denne skabelon.**

1. Start møde mhp. at definere projektet samt indhold af protokol/plan.
2. Møde mhp. diskussion af udarbejdede protokol/plan. Eventuelt er der behov for flere møder eller korrespondancer før at protokollen er tilfredsstillende. Husk at den er grundlaget for at projektet kan gennemføres.
3. Protokol fremlægges på lokalt forskningsmøde og/eller for andre ansatte i hoveduddannelsesforløb mhp. diskussion samt træning i præsentation.
4. Indsamling af data og analyse. Vejledermøde mhp diskussion af data.
5. Resultater fremlægges på lokalt forskningsmøde og/eller for andre ansatte i hoveduddannelsesforløb mhp. diskussion samt træning i præsentation.
6. Der afholdes eksamen.
7. Tilmelding til DOS og andre relevante videnskabelige møder/kongresser
8. Udfærdigelse af artikel/arbejde og efterfølgende diskussion med vejleder

### Præsentation

"Projektet" fremlægges ved morgenundervisning på stamafdelingen samt ved fællesmøde med hoveduddannelseslægerne og i forbindelse med slutevaluering.

### Slutevaluering ("Eksamen")

I henhold til målbeskrivelse er bedømmelsen en struktureret kollegial bedømmelse. De to vejledere samt "censor" ("Kompetent" speciallæge fra Region Syddanmark) bedømmer såvel skriftlige del som mundtlige "forsvar". Mundtlige forsvar berammes til 1 time delt op i ca. 25 minutters præsentation med efterfølgende eksamination af vejlederen og evt. supplerende spørgsmål fra censor.

Hovedlederen søger for at finde tid, sted samt censor for "eksamen".

### Projekttype Originaldata: Små opgørelser

Registerstudier

Udfærdigelse af instruks: Kræver litteraturgennemgang

Oversigt over relevant emne: litteraturgennemgang

Kasuistik: Kræver litteraturgennemgang

Andet

### Publikations typer

Oversigtsartikel: Lægefaglige instrukser kræver systematisk litteraturgennemgang, der kan munde ud i en oversigtsartikel.

Original artikel: mindre opgørelser skal kunne udmunde i artikel

Cases: Kasuistik herunder litteraturgennemgang.

Foredrag: Lokalt forskningsmøde, regionsmøder, DOS samt evt. andre nationale og internationale selskaber (NOF, EFORT, etc).

## Skemalagte dage til forskningsfrihed inklusiv kurser

Navn hoveduddannelsesansatte: \_\_\_\_\_

Navn hovedvejleder: \_\_\_\_\_

Navn medvejleder: \_\_\_\_\_

Skemalagte dage til forskningsfrihed inklusiv kurser			
Dag nr.	Dato	Aktivitet: Kursus/forsknings dag	Signatur vejleder
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

Den hoveduddannelsesansatte har ansvaret for at føre skemaet.

## Vejledermøder

Navn hoveduddannelsesansatte: \_\_\_\_\_

Navn hovedvejleder: \_\_\_\_\_

Navn medvejleder: \_\_\_\_\_

<b>Vejledermøder</b>		
<b>Dato</b>	<b>Deltagere</b>	<b>Signatur vejleder</b>

**Den hoveduddannelsesansatte har ansvaret for at føre skemaet.**